

W Skierniewicach dobiega końca budowa Regionalnego Centrum Bioróżnorodności Ogrodniczej (RCBO).

Założeniem projektu było wybudowanie (wg koncepcji uniwersalnego projektowania) Regionalnego Centrum Bioróżnorodności Ogrodniczej z bankiem nasion, w celu gromadzenia i zachowania *ex situ* (poza miejscem pochodzenia) bioróżnorodności roślin ogrodniczych oraz roślin towarzyszących uprawom w tym gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Głównym celem projektu jest ochrona bioróżnorodności ogrodniczej poprzez zachowanie nasion szerokiego spektrum genotypów roślin ogrodniczych – amatorskich i regionalnych odmian warzyw, podkładek generatywnych roślin sadowniczych, rodzimych krzewów i bylin ozdobnych, roślin miiododajnych, gatunków dzikich pokrewnych roślin ogrodniczych oraz roślin towarzyszących uprawom. Instytut Ogrodnictwa istniejący od 2011 roku powstał z połączenie dwóch skierniewickich instytutów – Instytutu Warzywnictwa oraz Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa. Obecnie Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy zarządza kolekcjami zasobów genowych roślin ogrodniczych obejmujących około 20 tys. genotypów roślin sadowniczych, warzywnych, ozdobnych i miiododajnych, które wcześniej były gromadzone przez wyżej wymienione instytuty. W Regionalnym Centrum Bioróżnorodności Ogrodniczej będzie zlokalizowana kolekcja aktywna nasion zasobów genowych roślin ogrodniczych, w tym ponad 10 tys. genotypów warzyw, której utrzymanie jest finansowane z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Docelowo Regionalne Centrum Bioróżnorodności Ogrodniczej pozwoli na zgromadzenie, zachowanie i odtworzenie około 30 tysięcy genotypów, co skutecznie zabezpieczy bioróżnorodność roślin ogrodniczych oraz regionalne dziedzictwo przyrody, a także pozwoli udostępnić je zainteresowanym odbiorcom.

W ramach realizacji projektu został zaprojektowany i wybudowany budynek parterowy, w którym będzie się mieścił bank nasion (przechowalnia) kolekcji aktywnej roślin ogrodniczych, pomieszczenia technologiczne do czyszczenia i suszenia nasion przeznaczonych do przechowywania, laboratorium kiełkowania nasion oraz laboratorium ogólne, serwerownia oraz pomieszczenia biurowe. W ramach realizowanego projektu zakupione zostanie pełne wyposażenie budynku, w tym aparatura badawcza, sprzęt komputerowy oraz specjalistyczne urządzenia do czyszczenia, suszenia i przechowywania nasion.

Gromadzone i przechowywane w RCBO nasiona stworzą nie tylko trwałą rezerwę genetyczną, ale wykorzystywane będą do odtwarzania i zwiększania liczebności zanikających (zagrożonych wyginięciem) populacji. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na nieodpłatne udostępnianie posiadanych materiałów dla celów naukowych, hodowlanych i edukacyjnych zgodnie z wymogami Międzynarodowego Traktatu o Roślinnych Zasobach Genowych dla Wyżywienia i Rolnictwa (ITPGRFA).

Wiele cennych krajobrazów w naszym kraju, w tym na terenie województwa łódzkiego podlega degradacji i nieodwracalnym zmianom. Winowajcą jest nie tylko człowiek i jego działalność, ale również zmieniający się klimat. Roślinność i jej różnorodność wywiera niezwykle wpływ na kształtowanie się terenu, całego otoczenia i poszczególnych jego elementów oraz wzajemne

interakcje. Dlatego też odtworzenie i reintrodukcja do środowiska naturalnego przechowywanych gatunków pozwoli na ochronę cennych krajobrazów. Stąd niezwykle ważne staje się wsparcie przez działalność Instytutu parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, ogrodów botanicznych. Projekt stwarza możliwości współpracy pomiędzy Instytutem Ogrodnictwa a instytucjami regionalnymi, parkami krajobrazowymi, rezerwatami, ogrodami botanicznymi w zakresie deponowania nasion i przechowywania długoterminowego w celu późniejszej reintrodukcji, czy realizacji projektów środowiskowych. Z tego powodu, projekt jest skierowany do szerokiego grona adresatów, którzy mogli by skorzystać z efektów realizacji projektu.

Interesariuszami projektu są instytucje naukowe, firmy nasienne-hodowlane, działające w sektorze gospodarki rolnej i sferach pokrewnych na terenie całego kraju, ogrodnicy i hobbyści oraz odbiorcy międzynarodowi. Wśród potencjalnych użytkowników projektu, można wyróżnić kilka grup: Jednostki wykorzystujące zasoby genowe oraz wiedzę z nimi związaną do wdrożenia ich w praktyce: producenci warzyw, sadownicy, producenci roślin ozdobnych, pszczelarze oraz ośrodki doradcze; inne ośrodki naukowo-badawcze, w tym uczelnie i szkoły rolnicze; urzędy administracji państwowej; ogrodnicy, rolnicy i hobbyści.

Wartość projektu to nieco ponad 6,8 mln złotych. Projekt jest dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020.

Materiał prasowy Instytutu Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach